

KATKI

"VAKIF-DER

Yayın Organıdır"

TAKTİK PÜF NOKTASI ✓

İLİM ve İSLÂM (DİN) ✓

HAZİRAN - 1995

Yıl: 8 (+17) Sayı: 29 (+37) (KDV Dahil) 20.000 TL.

TÜSTAV

TAKTİK PÜF NOKTASI

Türkiye bugün tüm kesimleriyle, dört ana ideolojik -siyasî- akımın tesiri altındadır:

1. Atatürkçülük
2. Türkçülük
3. Dincilik
4. Kürtçülük

Bilimsel düşünceyi köreltip insanları sorumsuz birer "sürü üyesi" mesabesine indirgeyen, dolayısıyla de ortaya birtakım kastî kimliklerin veya otokritiksiz (psikopatik), küstah (önyargılı, içinden pazarlıklı), ve/veya saldırgan tiplerin çıkmasına sebep olan bu akımlar kendi içlerinde de birçok nüanslara veya alt kollara ayrılmaktadır. Meselâ Atatürkçülüğün Rumeli göçmenlerince yapılan -pragmatik- yorumu ile K.Karabekir ekolünce yapılan İslâm Türkçülüğüne yakın -idealist- yorumu arasında bariz bir nüans gözlemlenirken, Dinciliğin alevîlik ve sünnilik akımları kalın birer alt kol teşkil etmektedir...

Üstelik bu akımların çoğu, biri diğerinin zıddı ve/veya tahrikçisi olarak birbirini varedip güçlendirmektedir. Meselâ herkesin kolayca gözlemediği gibi Atatürkçülük Dinciliğe, Türkçülük de Kürtçülüğe karşı konuşlandırılıp güçlendirilmeye çalışılmaktadır.

Bu durum da, Türkiye'nin total iç dinamiğinin parçalara bölünüp birbirine düşürülerek ifna edilmek istendiğinin açık bir görüntüsünü vermektedir...

Ve ne yazık ki mevcut devlet bürokrasisi de bu ideolojiler arası kapışmayı -adeta- sevk ve idare etmekte, yani kendinin ve devletin mezarını kazmaktadır.

KATKI

Halbuki devlet böyle durumlarda bütün sektör ideolojilerin üstüne çıkacak tanrısal bir seviye veya görüş (vizyon) kazanmalıdır; ki aslî "tevhid" görevini yapabilsin ve de âdil olabilsin...

Aslında bizim İnsan (Emek) Bilimi Araştırma Vakfı kuruluşu ile güttüğümüz amaç da işte budur.

Ancak ne var ki bu ideolojik akımlar bizim derneğimizi de etkilemekte veya en azından bizim derneğimize de sızmaktadır.

Dolayısıyla biribiri ile sürtüşme içindeki bu akımların olumsuz etkisi yüzünden arkadaşlar arası akord bir çalışma düzeni kurmak olanaksızlaşmaktadır.

Benim algıladığım kadarıyla halen derneğimizde;

1. Babacan tavırlı -ama itiraza tahammülsüz- saldırgan bir Atatürkçülük; (tabii ki Gazi Mustafa Kemal'in şahsı ve eserleri münezzehtir);

2. Sinsi bir Türkçülük;

3. Pervasız bir Dincilik; (tabii ki kadim dinlerin, mezheplerin klâsikleşmiş yaygın ritleri, orijinal tarikat sistematiği ve onların uluları münezzehtir);

4. Mahcup bir Kürtçülük,

sızıntısı veya esintisi vardır.

Halbuki İnsan (Emek) Bilimi, bütün bu ideolojilerin aşıldığı ve izah edildiği bir bilimsel platformun veya metodolojinin adıdır.

O halde Dernek olarak müsbet birşeyler yapabilmemiz için herşeyden önce arkadaşların böyle bir ikiyüzlülük (veya mürailik) karsızlığından kesin olarak kurtulması, kurtarılması gerekmektedir.

Veya başka bir deyişle, insan olmak veya birey-insan gibi davranmak isteyen arkadaşların herşeyden önce bu sekte ideolojilerin tümünü birden reddetmeleri gerekmektedir. Çünkü aslında bu ideolojilerde isimleri istismar edilen şahsiyetler veya birey-insanlar da bugün yaşasalar pek tabii ki birey-insan türeten sistematikten yani İnsan (Emek) Bilimi'nden yana olurlardı.

Onun için bugün herşeyden önce bütün bu tutucu ve gerici ideolojilerin izah edilip kınanacağı müşterek bir deklarasyonun kaleme alınıp en geniş bir biçimde yayınlanması ve yayılması gerekir.

Üstelik ülkemizde Avrupa ile ekonomik entegrasyon heveslerinin ve iradesinin güçlendiği şu sıralarda bu gereklilik aynı zamanda güncel bir görev halini almaktadır. Çünkü böyle bir -ekonomik- entegrasyona paralel olarak aynı zamanda Avrupa'da bir de üstyapısal alanda, fikir platformunda zorunlu olarak bir entegrasyona veya görüş birliğine gidilecektir; ama yukarıda sözü edilen bizim ideolojik akımların Avrupa çapında hiçbir önemi hatta ilginçliği kalmayacaktır.

Çünkü zaten Dünya'yı pozitivist didaktik öğreti veya ırkçılık veya dincilik kalıpları içinde tanımaya alıştırmış veya şartlandırılmış gençlerimiz için Avrupa'da, bazı isim ve terim değişiklikleri ile kolayca anlayıp -maddî refah ve/veya itibar karşılığı olarak- benimseyebilecekleri daha köklü ve eşdeğer gerici ideolojiler mevcuttur. Çünkü bizdeki bu ideolojiler aslında Avrupa'dan aynen ithal edilmiş veya Avrupa tesiri ile -reaksiyon olarak- husule gelmiştir...

Bu durum muvacehesinde yukarıda bahsettiğim tutucu, gerici ve dolayısıyla bölücü ideolojileri izah edip kınayan bir deklarasyonu kaleme almam için bütün arkadaşlarımızın onayını ve irade beyanını beklemekteyim.

Ancak bundan önceki birçok önerimin Dernek kademelerinde uyu -tulup örtbas edildiğini gördüğüm için bu önemli fikrî yoklamayı özel bir yöntemle yapmayı gerekli görüyorum.

KATKI

Ve de diyorum ki, herşeyden önce benim fikirlerimi daha çabuk anlayan ve/veya içtenliğime, kararlılığıma daha çok inanan arkadaşlarım birer anketör gibi çalışarak, diğer arkadaşlardan, yukarıda dört kalemde topladığım tutucu ve gerici ideolojilerden hangilerine karşı olduklarını sormalı ve her bir kalem için ayrı ayrı yazılı onaylarını veya "karşı irade" beyanlarını almalıdırlar...

Bu suretle sözkonusu deklarasyonun Derneğin hükmî şahsiyeti tarafından yapılıp yapılamayacağı veya kimlerle beraber yapılabileceği açıkça ortaya çıkacak ve gereği yapılacaktır...

Çok çeşitli etnik, töresel ve dinsel kökenlerden gelip de modern bir metodolojinin sembolik mantığının cenderesinde birbirine katlanarak ve devamlı eleştirilerle riyayı (ikiyüzlülüğü) da asgariye indirerek uzun yıllar birlikte yaşamayı başarmış olan bizimki gibi bir arkadaş grubunun, Türkiye'nin geleceği için bir teminat, insanlığın geleceği için de bir dayanak olduğu kanısındayım. Çünkü bu arkadaş grubunun, hiçbir ortak ritüele sahip bulunmadığı (bir selâm işaretimiz bile yok) ve de çok çeşitli işlerle uğraşan insanlardan, hatta günlük hayatları "devamlı gezmek" ile "devamlı evde oturmak" gibi ekstrem farklılık gösteren kişilerden oluştuğu halde birliğini koruduğu için çok sağlam bir sembolik (matematikselsel) mantığa dayandığı âşikârdır.

Onun için arkadaşlarımdan bu kritik noktada da gereken bilinç ve/veya sağduyuyu (melekelerin sevkettiği yönü) göstermelerini beklemekteyim. Çünkü inanıyorum ki biz biraradalığımızı devam ettirerek yukarıda sözünü ettiğim tutucu ve gerici ideolojilerden ve bunların kısır çekişmelerinden bıkmış usanmış olan insan ve beyin potansiyelini kanalize ettiğimiz takdirde İnsan (Emek) Bilimi'ni hayata geçirmek daha kolay olacaktır.

Kaldı ki sözkonusu gerici ideolojilerin yarattığı tereddüt ve çelişkiler aşıldığı, dolayısıyla de İnsan (Emek) Bilimi Araştırma Vakfı pro-

jesi muhtelif çevrelere doğru dürüst anlatıldığı takdirde, buna hibe veya yatırım yapmayacak akli başında bir zengin de düşünemiyorum.

Son olarak şunu da ilâve edeyim ki Dünya'nın bugünkü büyük değişiminin kuluçka dönemi olan 60'lı, 70'li, 80'li yılları, hiçbir geleneksel öğretinin önyargısını taşımadan ve korumasına sığınmadan, tamamen objektif bir şekilde yani hem gözlemci ve deneyci hem de denek olarak yaşamış biri olarak İnsan (Emek) Bilimi'nin doğruluğuna ve istikbalin başlıca bilimi olacağına kalıbımı basarım. Ve de derim ki, hem geleneksel öğretilerin, önyargıların tesiri ve maddî-manevî koruması altında sorumsuz bir yobaz olarak yetişip, hem de Batı'nın modern öğretilerini ezberleyerek, önceden tasarlanmış bir -bilimsel veya yönetimsel- mevkiye gelen ikiyüzlülerle Türkiye kendini Dünya'ya kabul ettiremez ve bir yere gelemez.

Halbuki içine girdiğimiz yeni Rönesans çağının itici gücü -ikiyüzlülerin asla sahip olamadıkları- bilgi ve bilim olacaktır. Yani geçen Rönesans'ta olduğu gibi coğrafi keşiflerden (veya Dünya yağmasından) sağlanan servet birikiminin tayin ve tahrik ettiği "ekonomi" olmayacaktır. Yani bundan sonra -eskisinin tam tersi olarak- Dünya ekonomisini fikirsel üstyapı belirleyecektir. Kendikendine gelişen üretim ilişkileri (metâ üretimi anlamında) kavramının yanlışlığı artık açıkça anlaşılmıştır. Çünkü bu kavrama inananlar, Devlet'i bile ele geçirdikleri halde (Sovyetler'de) üretim ilişkilerini geliştirememişlerdir...

Şayet bir ülke ordusunu kullanarak sınırları dışında bazı düzenlemeler yapmak hakkını kendinde görüyorsa, o ülke aynı zamanda Dünya'ya evrensel fikirler sunmalıdır. Yoksa yapılan bir macera veya kumar, sonuç da maskaralık olur.

Ali E. GÜRAN

İLİM ve İSLÂM (DİN)

Kuran-ı Kerim'i bugün artık matematik, fizik, biyoloji gibi pure (salt) ilimlerin gözlükleri ile incelemek gerekir... Ki bu da Kuran'dan başka yeni ve/veya mükemmel bir güzel ve anlamlı söz aramak veya söylemek iddiası demek değildir. Bu ancak retorik bir eser olan Kuran'ın -bi-zatihi kendinin de yasaklamadığı ve yalanlamadığı bir şekilde- sembolik veya matematiksel mantıkla incelenmesi, açıklanması olayıdır. Yani diğer bir deyişle aslında **Kuran, İnsan (Emek) Bilimi'nin retorik hülâsasıdır** da denilebilir...

Bilindiği gibi sözcükler kavram olarak taşıdıkları tarifsel (veya terminolojik) anlamlarından başka, hatta onlardan daha tesirli olarak ritmik ve ritüel ihsaslar iletirler. Çünkü etimolojik kökünde bunların hemen hepsi kadîm dinî ritlerdeki bir müzik ritmine ve bir dans figürüne eşlik etmiş veya bir şiir vezninin bir veya birkaç hecesini teşkil etmiş seslerdir aslında... Hele ki bu sözcükler, bir dinin ritleri ile (ibadetleri ile) birlikte kullanılıyorsa sözcüklerin gücü daha çok ruhî ihsaslar, melekî titreşimler üzerinedir.

Dolayısıyla eski yazılı eserler ve de özellikle dinî eserler incelenirken onlardaki sözsel veya retorik kavramları yani kelimelerin taşıdıkları tarifsel (veya ansiklopedik) anlamlarını -kullanıldıkları devirden itibaren- fazla sündürmemek, zorakî olarak genişletmemek gerekir.

Çünkü hernekadar böyle yapıldığı (sündürüldüğü) takdirde o eseri meydana getirenlerin çok ileri görüşlü bir dahî olduğu ve eserin mucizevî bir yapıt olduğu yolunda ikna edici veya vehim güçlendirici deliller yaratılsa da, aslında bununla tam ters orantılı olarak insanlığın ne kadar ilerlemiş olduğu gerçeği gizlenmiş ve örtbas edilmiş olur.

Meselâ bir doğa (tabiat) sözcüğü aslında insanın beş duyusu ile sınırlı olması gereken bir sözcüktür ve de bugün bu kavram olsa olsa şöyle tarif edilmek gerekir: **Herhangi bir araç yardımıyla da olsa beş duyumuzla direkt olarak algılayıp izleyebildiğimiz, illiyet prensibine uyan nesne ve olaylardan müteşekkil üç boyutlu ve "saat" zamanlı çevremize doğa denir.** Ki bu tarife göre insan "doğa"nın yegâne şuurlu varlığıdır.

Tabii bu çevrenin dışındaki alana da teorik ve/veya imajiner çevre denmesi iktiza eder. Ki insan gittikçe sabitleşen bir dizi kurgu ve tasarımlarla bu çevreyi gerçekleştirirken kendini de bu yeni çevreye uymak üzere değiştirir. Ve bunun tersi de doğrudur. Yani kendini değiştirirken aynı zamanda yepyeni bir çevre yaratır.

Zaten insanoğlu daha şimdiden "mikrokozmos" denilen doğa dışı fizikî alanda, başarılı bir şekilde illiyet prensibine uymayan yani şuurlu bir takım nesne ve olaylar tasarlamaktadır (Kuantum Teorisi). Veya başka bir deyişle, "mikrokozmos" alandaki mutasavver şuurlu varlıklarla bir takım ihtimalî hesaplarla- temas aramaktadır...

Halbuki dinciler ve/veya edebiyatçılar ve hatta felsefeciler insanın bütün teorik keşiflerini -hatta hayallerini- de bu doğa kavramının içine sokuşturmaya çalışmaktadırlar; ki o zaman insanın yaratıcılığı (veya tanrısalığı) ve kendi kendini değiştirmesi gerçeği gölgelenmekte, gizlenmektedir.

Çünkü meselâ bir Atom Fiziği'nin veya Kuantum Teorisi'nin tabiatta izdüşümünün (mapping) olup olmadığını bilemeyiz. Veya bu teorilerin değişmez bir kesinlik taşıdığını henüz iddia edemeyiz ve gözlemleyemeyiz. Ama atom bombası gibi, nükleer enerji reaktörü gibi Dünya tabiatına gayet ters olaylar ve güçler yaratabiliriz. Çünkü bu fizik teorileri aslında bir takım sebep-sonuç ilişkilerine dayalı soyut tasarımlar olup, doğrulukları ancak doğada -bazı şartlara bağlı olarak öngördükleri- doğal olmayan reaksiyonların görülmesi ile anlaşılır.

KATKI

İşte bu durum aslında insanın değiştiğinin, insanın -fikren ve gide- rek fiilen doğayı aşmakta ve doğanın dışına çıkmakta ve dolayısıyla de bütün eski düşünce sistemlerinin tek bir sistematığe veya metodolojiye temdidini (extension) yapmakta olduğunun bir delilidir.

Yani demek ki eski kelimelerin anlamlarını sündürerek -yeni yeni tefsirler uydurarak- belki eski insanların ne kadar ileri görüşlü olduklarını düşünüp sevinmek mümkündür. Ama bu sevinç, bugünkü insanlığın beraberce doğa dışına doğru çıkmakta olduğunu idrak edip biraradalıklarını pekiştirmelerinden, dolayısıyla de daha hızlı ilerlemelerini sağlamalarından daha mı hayırlıdır?!. Değildir! Çünkü böyle bir sevinç şu veya bu şekilde kendilerini tarihteki farklı büyük insanlara ve/veya peygamberlere bağlı sayan insanlar arasındaki ihtilâfları arttırmaktan başka bir şeye yaramaz.

Üstelik bir de bazı cin düşünceli insanların, aksiyomatik düşünce disiplinerine sokulması gayet güç hatta imkânsız olan retorik kavramların muğlaklığından yararlanarak -veya onların dar, kastî (cinsel) anlamlarına kapılarak- eski büyük insanları, nebî ve resulleri ve onların eserlerini, kitaplarını, öğretilerini veya dinlerini küçümsemelerine hatta yalanlamalarına yolaçar.

Aslında bütün bilimleri bünyesinde toplayan İnsan (Emek) Bilimi'ne dayanarak Tanrı ve Allah kavramını, dinleri, ve özellikle de -daha yakın ve somut veya sentez olduğu için- İslâm dinini izah etmek bugün her zamandan daha kolaydır.

Yedi yıldır formel olarak anlatmaya çalıştığımız İnsan (Emek) Bilimi ışığında incelediğimizde görülür ki, -kelimelerin yöresel ve zamansal özelliklerinden sarfınazar- Kuran-ı Kerim'de başlıca iki husus anlatılmaya ve empoze edilmeye çalışılmaktadır:

1. Nasıl insan olunur hususu ile Hz. Muhammed'in ne kadar güzel ve kâmil insan olduğu ve dolayısıyla O'nun örnek alınması ve O'na -ve dolayısıyla O'nun etikasından, ritüellerinden ve melekelerinden

direkt etkilenmiş olan yakınlarına- karşı gelinmemesi hususu...

2. Allah'a şirk koşulmaması; yani insanların birleşip bütünleşerek ilerlemesi için, insan düşüncesinin aksiyomatik bir sistem şeklinde bütünlüğe yani tevhide ulaşması hususu...

Zaten Kuran'da geçen bu konuların dışındaki sözlerin fikirsel bakımdan bugün için bir önemi de yoktur. Çünkü bu sözler sadece o devirdeki Arapların anlayacağı ve kabullenebileceği üslûp ve anlamda, yani onların bütün hilelerini, kurnazlıklarını -veya şeytanlıklarını- anlayabilen (veya gören) ve de onlara en korktukları şekillerde tehditler savuran bir Tanrı imajı çizmek için zikredilmiştir. (Ki bu sözlerin bugün ancak usulüne göre okunduğu takdirde o devirlerden ritmik ve ritüel ihsaslar iletilmesi bakımından bir yararı olabilir). Ayrıca bir de Kuran'da en eski Tanrı Kral'ların inanç ve öğretilerinde bile yeralan, zamanın izafiliği ile insanlığın ölümsüzlüğüne atıflar yapılır ve dikkat çekilir...

Aslında yukarıdaki iki özellik ilk kastî düzenlerden ve onların Tanrı Kralları'ndan gelen, insanlığın en eski ve temel aklî prensipleridir.

Çünkü kadîm kastî düzenlerin Tanrı Kralları da esas olarak kendilerini -şu veya bu şekilde- ideal ve/veya örnek insan olarak tanıtmışlar (veya insanlar daima tanrı olmak istemişler) ve de bütün kastî (sübjektif) düşüncelerin çiftleşme ve beslenmeyle ilgili temel tabulara dayalı olan kendi irade ve buyruklarına uydurulmasını istemişlerdir. Ki o ilk birey-insanların iç çelişkilerinin pek de fazla veya vahim boyutlarda olamayacağı gözönüne alındığında, onların buyruklarının da birer tevhid içtihadı anlamını taşıyacağı açıktır.

Ayrıca giderek tanrı kavramı insan suretinden tenzih edildiğinde ve/veya metafiziğe (gökyüzüne) itelendiğinde yerine geçen tanrı elçileri (peygamberler) çok daha rahat bir şekilde kendilerin insan örneği olarak empoze edebilmişlerdir.

KATKI

Ama bu sefer de kendi biyolojik ve ifade (telif) zaaflarından korktukları için, hem kendilerini -birtakım tehditlerle- korumak ve desteklemek üzere, hem de tevhid ilkesinin, bütün hile ve kurnazlıkların ve düşünce ve ifade zaafiyetlerinin üzerinden işlenmesi, empoze edilmesi için bir zaman ve mekân ötesi tanrıya -pragmatik açıdan- gerek duymuşlardır. Çünkü zaman ve mekân ötesi bir tanrı kavramı her zaman ve -kötü giden ve/veya kötü netice veren- her şeyi tashih edebilme üstünlüğüne sahiptir. Çünkü sözcükler zamanla yani ritm melekesi ile ortaya çıkar ve zamanla yani-değişen ritüellerle birlikte değişir.⁽¹⁾

Ancak bu pragmatik izah, peygamberlerin üzerinde ısrarla durdukları ve vurguladıkları vahiy gerçeğini gölgelememelidir; ve gölgelemez. Çünkü vahiy denilen -spesifik- olayın İnsan (Emek) Bilimi'nde izahı, "ateş öncesi panteist (veya melekî) gruplardan ve kadim tanrı krallardan -meselâ sözcüklerin etimolojik kökenleri ile- gelen ritmik ve ritüel ih-sasların (veya titreşim ve temel davranışların) peygamberin yaşadığı zaman ve mekânın diline çevrilmesi olayıdır" şeklinde yapılabilir. Ki bu şekilde de aslında peygamberlerin bozulmuş, yozlaşmış olan gele-nekleri tashih ettikleri anlaşılır. Zaten dinde vahiy denilen ve sadece peygamberler gibi kâmil insanlara has olan ince bir trans ve transkripsiyon olayından maadâ, ancak bir de geleneklerle gelen günlük yaşam ve ibadet şekilleri ve ahlâkî, bedîhî (estetik) normlar sözkonusu edilebilir...

İnsan (Emek) Bilimi ışığında bakıldığında kolayca anlaşılır ki aslında dinler ancak "akıllı hayvan" (yani hayvanî çıkarlarını akılla kollayan yaratık) aşamasına ulaşabilmiş olan insanlara verilen bir insanlık öğ-retisi ve bireyleşme eğitimidir. Çünkü akıllanmaya başlayan panteistik -veya etik- yaratık önce hayvanlığının bilincine varır. Ve panteistik ortam da (Zon'da) tamamen -tabusal- yasak olan beslenme ve çiftleşme etkinliklerine, insanlığın üreyip güçlenmesi için muayyen kurallar dahilinde cevaz verilince sahibine yaltaklanan bir köpek gibi önce Tanrı Kral'a, sonra da giderek görünmez bir tanrıya yaranmaya çalışır; ki bu bir şartlanma, şartlı refleksler kazanma olayıdır.

Öyle ki bu aynı zamanda en derin, en hafî bir şirk olayıdır. Yani insanlar arasında, insan düşüncesinde en büyük bölünmeyi yaratan bu olaydır.

Çünkü bu aşamadaki insanlar giderek ulaştıkları -beslenmeyle, çiftleşmeyle ilgili- hayvanî doyum veya tatmin dolayısıyla tanrıya şükretme ve ibadet etme -veya yağ çekme- durumuna sürüklenirler. Bu şekilde de kitlesel ve sosyal ibadetlerden tecrit olan zenginlerle, fakirlerin arası açılır. Veya araya ikiyüzlülük (riya) ve nifak girer.

Demek ki tanrıya hayvanî tatmin -veya maddî zenginlik- dolayısıyla şükretmek, ibadet etmek açık bir şirktir ve süt veriyor diye ineğe tapmaktan da pek farkı yoktur⁽²⁾ Ki böyle bir sapkınlık veya gericilik de çoğu zaman fakirleri -haklı olarak veya masumâne olarak- küfre götürür veya sürükler. Aslında zenginlerin, zenginliklerinden dolayı daima tövbe-isti'fa etmeleri ve daima zenginliklerini insanlığın yararına nasıl kullanacaklarını düşünmeleri gerekir. Veya kişisel zenginliklerin kullanımının toplumsal murakabeye tâbi tutulması gerekir. Ama bu zengin ibadetini, iki lokma için bir yaratıcıya şükreden fakirlerin ibadetinden ayırt etmek gerekir. Çünkü böyle bir ibadet geriye değil ileriye doğru bir ibadettir. Çünkü iki kuru lokma için tanrıya şükreden fakir, yaptığı bu ibadetle aslında iç- güdülerine karşı direnme, sabır, tahammül cehti, yani insanî bir gayret göstermektedir.

Yani son tahlilde birey-insan olma, kâmil insan olma yolundaki bir insanın -şükretmek, ibadet etmek üzere- hayvanî(veya biyolojik) yapısı için bir yaratıcı araması abestir. Aile ve/veya sürü halinde yaşamaya eğilimli olan "akıllı hayvan"dan sonraki gerçek insanlık veya "birey-insan"lık ise nesnel(objektif) veya teorik düşünebilme yeteneği ile başlar. Ki bu aşamadan sonra insan, zaten "tevhid" ilkesini düşüncesine sindirmiş ve insanî normları hazmetmiş bulunduğundan, din gibi bir eğitim sistemine de -şahsen- ihtiyaç duymaz. Ayrıca otokritik veya tövbe ve pişmanlık olayı da teorik düşüncenin içinde mündemiçtir zaten...

KATKI

Bugün artık İnsan (Emek) Bilimi'nde, insanın, canlılığın antitezi olarak ortaya çıktığı ve hayvanlığın ise sadece canlılığın bir üst aşaması olduğu açıkça anlaşılmıştır.

Dolayısıyla şayet hâlâ geçmişte bizim bugünkü hayvanî yapımızı (veya akıllı hayvan halimizi) hazırlamış bir yaratıcı aranacaksa, bu yaratıcının bilimsel anlamdaki sırrı canlıların, cansız varlıktan nasıl çıktığı sorusunda yatmaktadır.

Üstelik aynı diyalektik mülâhazadan hareketle bu tanrısal sırrın da insanlığın şuurunu cansız maddeye geçirme (veya cansız maddenin şuurlanma) aşamasında anlaşılabilceği ve zaten o aşamada insanlığın kendisinin de tanrılaşacağı neticesi çıkarılabilir.

Demek ki bütün ibadetler ve düşünceler insanlığın gelişmesi doğrultusunda ileriye doğru yönelmeli, tekâmül yönüne yöneltilmelidir. Çünkü zaten ilerideki bir noktadan sonra zaman dışına çıkılacak ve diyalektik gelişme çemberi -zaman içindeki olaylar gibi bir spiral şeklinde değil de bir siklus şeklinde kapanacaktır.⁽³⁾

Yani artık Tanrı'yı veya Allah'ı zaman içinde geride değil, ileride düşünmeli ve O'na daha hızla ulaşmaya çalışmalıyız.

Bugünkü genel durum artık şöyle bir komik yanlış veya şirk arz etmektedir:

Meselâ Dünya yüzeyinde Kâbe(K), Kuzey Kutbu(N), ve Güney Kutbu(S) noktalarından geçen bir çember düşünsek ve bu çember üzerinde $\overrightarrow{KN}$ yönüne doğru gidiyor olsak, tabii ki önceleri namaz kılmak için $\overrightarrow{NK}$ yönüne -yani gidiş yönüne ters yöne- dönmemiz gerekir. Ama giderek K noktasının Dünya'nın öbür ucundaki izdüşümü olan K' noktasını geçtiğimiz zaman artık Kâbe yönü (namaz yönü) olarak $\overrightarrow{NK}$ yönünü kullanmak abestir, hatta komiktir. Çünkü artık Kâbe, $\overrightarrow{NK}$ yönünden daha uzak ama $\overrightarrow{SK}$ yönünden daha yakındır. Dolayısıyla tanrıya yönelmek i-

çin eskisinin 180° zıddı olan $\overrightarrow{SK}$ yönüne -yani gidiş yönüne- dönmek gerekir.

İşte bunun gibi bir insanın da "akıllı hayvan"lık bölgesinin son sınırını aştıktan sonra ve birey-insan olduktan sonra geriye dönüp de kendi hayvanlığını borçlu olduğu bir yaratıcıya ibadet etmesi okadar abestir; hatta şirktir. Ki bugünkü -insanlığın bilgi birikimi gözönüne alındığında- ilerlilik, gericilik bölünmesinin esası da budur.

Yani demek ki aslında zaman içindeki insan veya zamanı yaratan insan aynı zamanda yönlü (iki yönlü) bir yaratık olmuştur.

Öyle ki, geçmişe hükümler, geleceğe mahkûm bir varlık olmuştur; veya geçmişin objektifi ama geleceğin objesi durumuna girmiştir.

Dolayısıyla de tanrıyı gelecekte düşünmek ve bu tanrıya ulaşmak için daima gelişmek zorundadır.

Ancak herşeye rağmen insanlığın uzaya ve cansız maddeye intikali (meselâ Siborglaşması) esnasında büyük bir katastrofun yaşanması da kaçınılmazdır. Zaten bunun senaryoları daha bugünden bilim kurgu filmlerinde işlenmektedir.

Dindeki kıyamet zamanına tekabül etmesi gereken bu geçiş döneminde birçok "akıllı hayvan" telef olacağı gibi ölmüş insan kemiklerinin analizinden de birçok kaliteli insan karakteristiği -meselâ Siborglarla- hayata kazandırılacaktır. Ki bu olay da dindeki "Mahşer'de dirilme" kehanetine tekabül edebilir.

Kaldı ki ayrıca insanın bir şuur olarak cansız maddeye intikali hususunu önce -siborg gibi- herhangi bir mekanik yapıdan, sonra da beş duyu ile algılanabilecek tüm doğal yapılardan bağımsız bir şekilde soyutlayabilir ve bilimsel olarak kurgulayabiliriz. Yani insanın şuru meselâ görünmez bir şua şeklinde bile cansız maddeye intikal edebilir...

KATKI

Son olarak Őu noktayı da önemle kaydetmeliyim ki İnsan (Emek) Bilimi'nden bilindiği gibi sağlıklı bir devlet mutlaka tanrısal karakteri haiz olmalıdır. Çünkü devlet aslında insan topluluğunun ruhudur; yani insan ruhunun topluluk üzerindeki makroskopik projeksiyonudur. Dolayısıyla insanlığın önünü açacak, insanlığı doğru sevk ve idare edecek modern bir devlet ise mutlaka bütün dinleri ve tanrı kavramını izah etmeli, bilimsel izah yollarını göstermeli ve açık tutmalıdır. Ki ancak bu takdirde reel dinler arasında (veya üstünde) tarafsız (lâik) bir tavır takınabilir ve devletin resmî ritleri dinsel ritler yanında ağırlığını, anlamını veya ciddiyetini koruyabilir.

Meselâ Osmanlı Devleti'nin muhteşem tanrısal karakterini aslında sultanlar değil, devletin (ve Yeniçerilerin) eleman kaynağını teşkil eden tarikat sistematığı sađlamıŐtır. Ve de ancak bu Şekilde 72 millet ve birçok dinden müteşekkil kültür mozaiğinin bütünlüğü sađlanabilmiŐtır.

Ali E. GÜRAN

TÜSTAV

(1)• Onun içindir ki Kuran dahi -retorik mükemmelliđine rağmen-apaçık bir formülasyon veya kliŐe değildir. Nitekim kendisi de bunu;

"Rabbin dileseydi yeryüzündeki insanların hepsi mutlaka iman ederdi. Hal böyle iken sen insanları iman etmeleri için zorlayacakmısın?" ("Kuran'daki İslâm"; Prof.Dr. Yaşar Nuri ÖZTÜRK; S. 199).

"Işığı ve bilgiyi insana ulaştırıp seçme ve kabul etme kararını muhataba bırakmak Allah'ın açık isteğidir". (Aynı Eser; S. 199).

"Ama O (Allah), kendisi verdiği kararların üstüne çıkabilir, ötesine geçebilir." (Aynı eser; S. 210).
gibi ifadelerle belirtmiştir.

Demek ki son tahlilde apaçık olan sadece tanrısal yön veya tevhid yani birleştirme, bütünleştirme ilkesidir.

(2) Haricîler, Kur'an bize yeter deyip Ehlibeyt'e (Hz. Ali'ye), dolayısıyla Hz. Muhammed'in söz ve davranışlarına, yani sünnet ve hadislerle karşı çıkmışlar hatta düşman olmuşlardı.

Emeviler ise Hz. Muhammed'in davranışlarına karşı çıkmakla kalmayıp onun yerine, "cihad" icazetine dayanarak zorba ve sömürgeci bir Ümeyyeoğulları etikasını dayattılar ve taa Avrupa'ya (İspanya'ya) kadar yayılan bir Arap kolonyalizmi kurdular.

Doğu'da ise Emevi kolonyalizmine reaksiyon duyan kastî halklar Alevî, Şii, vs. adları altında Hz. Ali'yi kendi kastî dinsel geleneklerinin bir İdol'ü mesabesine indirgeyerek Ehlibeyt'i, dolayısıyla Hz. Muhammed'in söz ve davranışlarını (veya sünnet ve hadisleri) istedikleri gibi yorumladılar.

Bütün bu tefrikalar, şirkler, aslında ideal insan nasıl olmalıdır tartışmasından ibarettir ve herkesçe malûmdur.

Ama öyle bir şirk kaynağı ve sebebi vardır ki retorik mantıkla kolay kolay açıklanamamaktadır:

İnsan zamanlı bir varlıktır; yani vektörel (yönlü) bir objedir. Halbuki Tanrı veya Allah zamansızdır. O halde insana göre Allah'ın yönü birbirine zıt olmak üzere iki tanedir. Biri ileriye, geleceğe doğ-

ru, diğeri de geriye, geçmişe doğru...

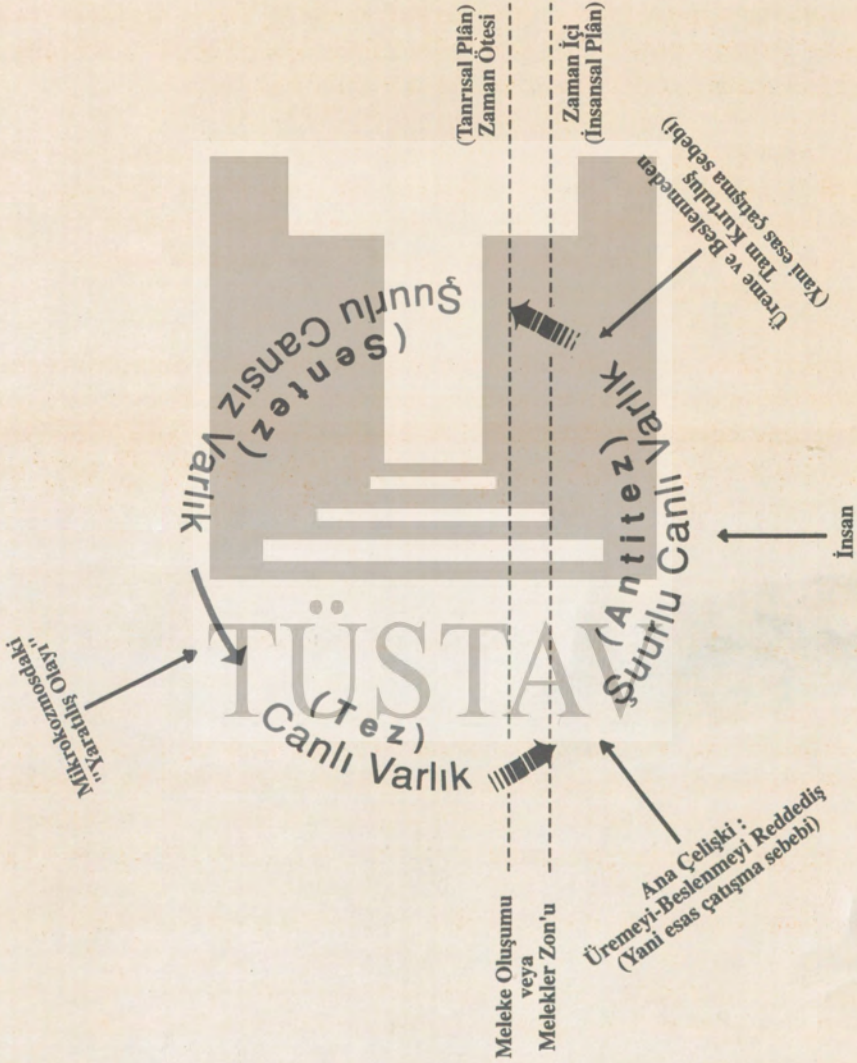
Bu da demektir ki insanların bir kısmı (genellikle tuzu kuru olanları) geriye doğru, yani kendilerini yaratıp büyük hazlar tattıran bir tanrıya doğru tapınırlar ve -hayvanlıklarına- şükrederler, bir kısmı da ileriye doğru yani binbir ızdırapla Dünya'da pişerek yaranmaya, ulaşmaya çalıştıkları bir Allah'a doğru ibadet ederler.

Ama petrol zengini İslâm ülkelerinin geriliğine bakarsak, günümüzdeki genel eğilimin geriye doğru ibadet yani gericilik yönünde olduğu açıkça anlaşılır. Ki bu durum herhalde Kuran'ın Furkan Suresi'nin 43-44. Ayetlerinde sözü geçen "Hevayı İlâh edinme" sapıklığına delâlet eder.

"Ayetlere göre hevasını ilâh edinenleri Peygamber de dahil hiçbir insan kurtaramaz. Bunların akılları, hatta duyu organları insana yaraşır biçimde çalışmaz. Bu halleriyle bunlar insanlığı yitirirler. hayvan dahi olamazlar. Çünkü (...) insanın iki yolu vardır. Yüceliğe giden yol onu meleklerin üstüne çıkarır; sefilliğe giden yol onu hayvanların altına indirir." ("Kuran'daki İslâm"; Yaşar Nuri ÖZTÜRK).

Ancak bizdeki irtica'nın kaynakları ise sonradan müslüman olmuş halklarla, sonradan şehirlere yerleşerek sünnî (hanefî) mezhebine geçmiş olan sülâlelerin bğnazlıklarına dayanmaktadır. Yoksa metropol İstanbul'da, Padişahların halifeliklerini ilân etmeleri ile -18. yüzyıl sonlarında- resmen başlatılan gericilik akımları ile beraber islâmi dogmaların ve klâsik şeriatın -fikren ve fiilen- sorgulanmaya başlandığı da tarihî bir gerçektir.

(3) Total Kozmik Diyalektiğin Şeması

KATKI

KURUCULARI

**A. CERRAHOĞLU (KERİM SADI)
ALİ ERGİN GÜRAN**

Sahibi:

VAKIF-DER Adına
Caner GÜÇAL

Dağıtım - Haberleşme Sorumlusu:
Tel.: (0216) 341 01 65)

Mahmut AÇIKSÖZ
Arif YILMAZ

Yazı İşleri
Müdürü:

Cumhur AKSEL

Matbaa Sorumlusu:

İsmail R. GÜRLE

Ayda Bir Çıkar. İlan Kabul Edilmez

Adres:

**İnsan (Emek) Bilimi Araştırma Vakfı Kuruluşu İçin Çalışanlar Derneği
"VAKIF-DER"**

Klodfarer Cad., 8-10/2, Cağaloğlu 34400 - İSTANBUL
Tel • Faks: (0212) 516 52 64 (4 Hat)

Dizgi-Baskı: **METAŞ** OFFSET REKLAMCILIK A.Ş.
Tel • Faks: (0212) 612 25 19

Dağıtım: SEÇKİ YAYINCILIK - Cerrahpaşa Cad. No:1
Işık Pasajı B-6 Aksaray - İstanbul
Tel.: (0212) 586 57 87 - 586 77 05

Son Baskı Tarihi:
04-04-1995